

Κεῖνος Κ. Φριαυλάκης

ΠΡΟΣ ΤΑ Τὸν μῆνα Μάϊον τοῦ 1889 ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀναζῶσαν φύσιν, ἐνεκροῦτο μία εὐγενὴς ὕπαρξις, ἐσβέννυτο ἀληθὴς διάνοια, ἀφαιρείτο ἐκ τοῦ κύκλου τῶν ζώντων, ἐνθουσιώδης ψάλτης τῆς Πατρίδος, ἔκοπτε διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ χειρὸς τὸ νῆμα τῆς χρησίου ζωῆς του, ὁ πατριωτικώτερος καὶ δημοτικώτερος

· ·· Εἰς μνήμην τοῦ πολυκλαύστου ποιητοῦ ἢ « Ποικίλη Σταθ » μόνῃ ἀληθῶς ἐξ ὄλων τῶν ἐλληνικῶν συγγραμμάτων, μὴ ἐκδοθεῖσα κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἀλλὰ φιλοτίμως παρακολουθοῦσα τὴν ὅλην φιλολογικὴν καὶ κοινωνικὴν φυσιογνωμίαν τοῦ Ἔθνους ἡμῶν, ἀφιεροῖ ἰδίας σελίδας τοῦ παρόντος τόμου, συμπληροῦσα δὲ τὸ ὅλον μέρος, ὅπερ παρεσκευασε τόσον ἐπιτυχῶς, ὁ μετὰ τοῦ πολυφιλήτου ἀνδρὸς πολυτίμως συνδεδεμένος ευφυὴς ἡμῶν συνεργάτης κ. Δ. Ταγκόπουλος, δημοσιεύει καὶ κάλλιστον ξυλογράφημα, ὅπερ ἐκ μνήμης, μηδενὸς εὐρεθέντος ἀντιτύπου φωτογραφίας, χάριν τοῦ ἡμετέρου ἔργου ἐχάραξεν ὁ διαπρεπὴς καλλιτέχνης κ. Ν. Λύτρας, πρὸς δὲ τὰ μᾶλλον ὠρατὰ ποιημάτων, ἅτινα ἀγαπητοὶ λόγιοι ἔγραψαν διὰ τὸ μηδὲν ἐκδοθὲν ἑκτακτον ἐπιμνημόσυνον φύλλον τοῦ « Ραμπάρᾶ » ἡμέρας τινὰς μετὰ τὸν τραγικὸν θάνατον τοῦ ἀλγισμονήτου ποιητοῦ.

τῶν νεωτέρων συγχρόνων δημοσιογράφων, κρατερός καὶ μεγαλόκαρδος ἐργάτης ἐν τῷ ἀκανθωδεστάτῳ καὶ ἀστόργῳ ἀγῶνι τῆς πνευματικῆς ἐργασίας, ποιητῆς πολλῶν ἀριστουργημάτων, διαφόρου δυνάμεως καὶ καλλονῆς, ὁ *Κλεάνθης Τριαντάφυλλος*.

Μεταξὺ τῶν θερμοურῶν καὶ εὐγενῶν ἐργατῶν, οὓς ζῶντας μὲν παρίδομεν, νεκροὺς δ' ἐκηδέυσσαμεν ἐν τῷ μέσῳ ἐκτάκτου παγερότητος, τῶν εὐγενεστέρων στρατιωτῶν ἐν τῷ πνευματικῷ σταδίῳ, τῶν μᾶλλον ἐφαντάστων διχχειριστῶν τῆς γραφίδος, ὑπῆρξεν ὁ *Κλεάνθης Τριαντάφυλλος*. *Διάνοια* καὶ *χαρακτήρ*, ἀγῶν εὐγενῆς καὶ διαρκῆς ἐν τῇ ζωῇ πάλῃ, ὑπῆρξεν ὁλόκληρος ὁ βίος του.

Ἡσυχῶς ἐργαζόμενος, ὑπῆρέτει γενναίως τὰς ιδέας του, διὰ τῆς δημοσιότητος εὐρίσκων εὐγλωττον στάδιον, ἐνθ' ἀσφαλέστερον ἀνέπτυσσε τὴν ἐπιδίωξιν τοῦ καλοῦ, ἀγρίως δὲ καταδιωκόμενος, ἐν ᾧ οὐδὲ ὅλως ἠπέιλει τὸν ἤμερον βίον τῆς *Βασιλείας*, οὐδὲ τὴν γαλήνην τῆς Πολιτείας, ἐν τῇ εἰρκτῇ αὐτοῦ, τὰ πάντα ὑπομένων ἀγογγύστως καὶ ἐν πᾶσι ταλαιπωρούμενος, ἐδίδασκεν, ὅτι αἱ πεποιθήσεις τῶν ἐλευθέρου χαρακτῆρος καὶ φρονήματος ἀνδρῶν, πρὸς ἐπιδίωξιν ῥιζικῶν μεταρρυθμίσεων, ἀδιέφορον δικαίων ἢ ἀδικῶν, δεόν νὰ ὦσι σταθεραὶ, βᾶσιμοι, ἀμετάβλητοι. Προετίμα νὰ πάσχη ὑπερασπιζόμενος τὰς ιδέας, ὑπὲρ ὧν ὀλοφύχως ἠγωνίζετο. Ὡς δημοσιογράφος, ποθῶν, ὅτι ἤσπαζετο νὰ τὸ δεικνύῃ ἐπισήμως, παρείχε τὴν καρδίαν του ὀλόκληρον εἰς πᾶσαν διαμφισβήτησιν, ἐνέπνεε δὲ πολλάκις διὰ τοῦ γλαφυροῦ καὶ νευρωδεστάτου καλαμου του, ἐν αὐταῖς ἔτι ταῖς ἐσχάταις λεπτομερείαις τὴν πειθῶ εἰς τοὺς πολλοὺς, ὅτι δὲν εἶναι ἀπλῆ καὶ συνήθης ὑποκρισία τὰ διακηρυσσόμενα, ἀλλ' ἀληθῆς πεποίθησις.

* *

Ὡς Ποιητῆς διεκρίθη ὁ *Κ. Τριαντάφυλλος*, διὰ τὴν δύναμιν, τὴν φαντασίαν καὶ τὸ αἶσθημα. Ἡ πλουσιωτέρα ποιητικὴ ἐργασία του ἀπομένει ἡ σατυρικὴ. Πιθανὸν ἄλλοι νὰ ἔγραψαν γλυκυτέρους στίχους, ἀλλ' ὅχι σατυρικωτέρους, ἀβιάστους, ὡς ἀπὸ πηγῆς βέοντας. Ἐν ἅπασιν τοῖς ἔργοις του, ἀναγνωρίζεται ἡ ἀξία ἀληθοῦς ποιητοῦ, ἡ δύναμις τοῦ πνεύματος, τοῦ ὁποίου φεγγοβολεῖ ἐν ὅλῳ τῷ ποικίλῳ αὐτοῦ χρωματισμῷ, ἡ δὲ φαντασία παρουσιάζει τὰ ζωηρὰ ἐκεῖνα χρώματα, δι' ἅτινα, πάντες ἀναγνώσαντες τὰ ἔργα του, πολλάκις ἐθαυμάσαμεν τὸν *Κ. Τριαντάφυλλον*.

Ἐν τῇ μελέτῃ ἱκανῶν ἔργων τοῦ *Κ. Τριαντάφυλλου* ἴσως ἡ σύγχρονος φιλολογία ἡμῶν δὲν δύναται νὰ ἐπιδείξῃ ἕτερον ἀντιπρόσωπόν της.

* *

Δυστυχῶς ὁ συμπαθῆς ποιητῆς ἔζησεν εἰς ἐποχάς, καθ' ἃς ἡ χρηματιστικὴ κυρίως καὶ ὁ ὕλισμὸς κατέκλυζε τὴν Κοινωνίαν, οὕτω δὲ

πολλάκις αἱ εὐγενεῖς του ὑπηρεσίαι διήλθον ἀπαρτήρητοι, ἐντελῶς ἀμνημόνευτοι. Διὰ τοῦτο, ἐν μέσῳ τῆς κοινωνικῆς ἰλύος αὐτῆς, ὅφ' ἦν ἀναστρέφονται οἱ κοινωνικοὶ ὄροι καὶ ὅπου ἀκόμη καὶ σήμερον χάνεται πᾶσα ἡλικία, Ἐκείνος δ' ἀπετέλει ἐξαίρεσιν, ἐμπνεόμενος εἰσέτι καὶ ἐγκαρτερῶν εἰς τὸν βαρὺν καὶ ἀπογοητευτικὸν ἀγῶνα, ὅστις ὑπῆρξε δι' αὐτὸν ἄλυσις μακρὰ στερήσεων καὶ μόχθων, τοῦ Κλεάνθους Τριανταφύλλου δὲν εἶχε πλέον θέσιν ἢ ὑπαρξίς. Ἡ σπινθηροβόλος διάνοιά του εἶχε σβεσθῆ πρὶν ἢ σβύσῃ αὐτὴν ἢ πνοή τοῦ θανάτου, οἶονεὶ δὲ κεκμηκῶς ἐκ τῶν σωματικῶν πόνων καὶ τῆς διανοητικῆς πάλης, ποθῶν νὰ καταπραύνη τελείως πλέον τὸν τάραχον τῶν ἠθικῶν τρικυμιῶν, ἃς διήλθεν, ἐπεζήτησε τὴν διαρκῆ ἡσυχίαν, ἣν εὗρεν Ἀυτόχειρ εἰς τοὺς κόλπους ἀπόνου τάφου.

I

ΣΤΟΝ ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ ΡΑΜΠΑΓΑΝ

Τὸ ἴδιο ἂν ἔχῃς ὄνομα, κι' ἂν τᾶχῃς ὅλα ἴδια
 Δὲν κρύβεις μέσ' στὰ στήθη σου τὴν φλογερὴ ψυχὴ σου,
 Σὰν πρῶτα δὲν στολιζέσαι τὰ πλούσια σου στολιδία
 Κ' εἶσαι τὸ ἴδιο τὸ κλουβί, μὰ δίχως τὸ πουλί σου! . . .

Ἄχ, τὸ πουλί σου 'πέταξε καὶ πλεῖα δὲν θὰ γυρίσῃ! . . .
 Τόσα γλυκὰ τραγούδια του, τόσα χρυσᾶ του λόγια,
 Μέσ' στὴν καρδιά μας θέλῃσε ὁ Χάρος νὰ τὰ κλείσῃ
 Κ' ἐκεῖ αἰώνια νὰ γεννοῦν δάκρυα καὶ μοιρολόγια!

Δ. Π. ΣΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

II

Φίλε κ. Ταγκόπουλε,

Ἰδοὺ σὰς στέλλω ὀλίγους στίχους εἰς τὴν μνήμην τοῦ πολυκλαυ-
 ἡμῶν φίλου Κλεάνθους. Ὁ σκοπὸς σας εἶνε ἅγιος, μαρτυρῶν ὅτι
 ὑπάρχουσιν ἀκόμη εὐγενεῖς καρδίαι εἰς τὴν ἰδιοτελεστάτην τῶν κοι-
 νωνιῶν, εἰς τὰς Ἀθήνας.

ὑμέτερος

ἈΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ

'Ἀπ' τὸ νησί μας * ὅπου ἐγεννήθης,
 Ἄπὸ τὸ ἥσυχό του περιγιάλι
 Ὅπου μικρὸς ἀκόμη τάπαρνήθης
 Κ' ἐρρίχθηκες εἰς τῆς ζωῆς τὴ ζάλη,

* Ὁ ἀγαπητὸς Κλεάνθης κατήγετο ἐκ Σίφνου ὡς καὶ ὁ ποιητὴς κ. Προβελέγιος

'Απ' τὸ νησί μας ποὺ ἔπρεπε νὰ μείνης
 Νὰ τραγουδῆς καθὼς ὁ 'Ανακρέων
 Κ' ἐπάνω στὸ τραγοῦδι σου τ' ὠραῖον
 Γλυκὰ γλυκὰ καὶ ἥσυχα νὰ σούνης,

Κόπτω μὲ δάκρυα λίγα λουλούδια
 Κ' ἐπάνω στὴν πληγὴ τὴν ματωμένη
 Ποὺ ἔσβυσε τόσα γλυκὰ τραγοῦδια
 Τὰ ραίνω μὲ καρδιὰ συγκινημένη!

ἈΡΙΣΤΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟΒΕΛΕΓΙΟΣ

III

ΣΤΕΡΝΗ ΑΣΤΡΑΠΗ

Δὲν ἦτο νοῦς γιὰ φυλακαῖς ὁ νοῦς Σου
 Κ' ἐβάλλθη νὰ σοῦ φύγη, νὰ πετάξῃ·
 Σ' τὸν κλονισμό τ' ἀνέλπιστου σεισμοῦ Σου
 Εἶδε ἡ ψυχὴ τὴν σάρκα νὰ βουλιάζῃ
 Κ' ὡς ἀστραπὴ στερνὴ τοῦ τραγουδιοῦ Σου
 Χωρὶς νὰ ἰδῇ ποὺ τρέχει, ποὺ θ' ἀράξῃ
 Σπᾶ τὰ δεσμὰ τ' ἀχώριστου ἀδελφοῦ της
 Κι' ἀγκαλιασμένη ἐχύθη μὲ τὸν νοῦ της!

ΓΙΩΑΝΝΗΣ Γ. ΨΑΚΑΣΙΑΝΟΣ

IV.

'Εμύρονε τὰ στήθη σου χρυσὴ καρδιὰ κι' ὁ πόνος
 Λὲς κ' εὔρισκε παρηγοριὰ 'ς τὴ γελαστί σου λύρα,
 Μὰ ξάφνω μαῦρος λογισμός σ' ἐπύκρανε καὶ μόνος
 Ἐκοίφες τὸ τραγοῦδι σου ποὺ φθόνωσε ἡ μοῖρα! . . .
 Κοιμήσου τώρα ἥσυχος! μὲ μάτια δακρυσμένα
 Ἦταν γραφτὸ τοὺς στίχους σου νὰ λέμε 'μεῖς γιὰ σένα!

ἈΝΔΡΕΑΣ Δ. ΝΙΚΟΛΑΡΑΣ

V.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΛΕΑΝΘΗΝ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΝ

"Αν τώρα ψάλῃ τῆς αὐγῆς 'ς τὸ νεκροκράββατό Σου
 Ξαπλώνεται κατὰψυχρο τὸ νεκρικό Σου σῶμα,
 "Αν ἔχῃς μόνη συντροφιά στὸ μνήμα τὸ Σταυρό Σου,
 Καὶ Σὲ χωρίζει ἀπὸ 'μᾶς τοῦ τάφου Σου τὸ χῶμα
 "Ὅμως θὰ ζοῦν αἰώνια οἱ στίχοι τῆς καρδιάς Σου
 Καὶ θὰ κρατοῦν ἀθάνατο γιὰ πάντα τ' ὄνομά Σου

ΝΙΚΟΣ Α. ΚΟΤΣΕΛΟΠΟΥΛΟΣ